

חטיבת הזרעים

13 באוגוסט 2020
1280575

לכבוד:
מר אלון שוסטר,
שר החקלאות ופיתוח הכפר,
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
בית דגן

כבוד השר שוסטר שלום רב,

הנדון: תכנית החומש לקידום ענף הזרעים - תרשומת נקודות שעלו במפגש הנהלת חטיבת

הזרעים עם שר החקלאות ופיתוח הכפר מיום 10 באוגוסט

אנו מודים לך על קיום המפגש החשוב עם הנהלת חטיבת הזרעים אשר באיגוד לשכות המסחר ב 10 באוגוסט 2020. עיקרי תפיסת העולם של חטיבת הזרעים לחקלאות ועיקרי בקשותינו נמצאים במצגת שהוצגה במפגש והועברה לעיוןך. להלן תרשומת נקודות שעלו במפגש:

נושאי רגולציה, תקינה, פיקוח ומאבק במחלות:

- אנו מצפים כי הפורום לנושא הרגולציה ולמאבק במחלות בזרעים לא יהיה אירוע אד-הוק אלא קבוע לאורך זמן.
- בחו"ל הרגולטורים פועלים בשיתוף פעולה עם חברות הזרעים על מנת לסייע לכושר התחרותי שלהן.
- הציפיה של חברות הזרעים בישראל היא לרגולציה של Best Practice, אין צפיה להקלות שלא לצורך אך גם לא החמרה מעבר לנדרש מהמתחרים בחו"ל.
- התייעצות קבועה עם חברות הזרעים כחלק מתהליך גיבוש הרגולציה עומד בקנה אחד עם החלטת הממשלה 2118 להפחתת הרגולציה והבירוקרטיה.
- ישנה שורה של גורמים שלכל אחד מהם יש תרומה למצב הפיטוסניטרי הבעייתי, לרבות המשתלות, המגדלים, השיווק או היבוא כולל תוצרת טרייה, ואנחנו מודאגים מהשלכות המצב גם לגבי הייצוא לשוק הבינ"ל.
- הגורם היחיד שנבדק באופן מחמיר הוא ענף חברות הזרעים, בעוד שיתר חלקי השרשרת אינם נבדקים כנדרש.
- אנו מצפים מהשירותים להגנת הצומח לבצע פיקוח הדוק בנוסף על חלקות ייצור הזרעים, גם על המשתלות וחממות המגדלים של תוצרת חקלאית טרייה. רק באופן כזה ניתן יהיה לדעתנו לשפר את המצב הפיטוסניטרי הנוכחי.
- לא ניתן לסחור עם מדינות רבות היות ותהליך ה-PRA תקוע והדבר מצריך האצה.

- סחר בלתי חוקי בזרעים גורם לנזקים גדולים במיליוני ₪ ומעלה. גם למגדלים, וגם לחברות הזרעים כגון אירוע חציל אראגון. הזיופים מחייבים ביצוע בדיקות וחקירות המגיעות לפתחן של חברות הזרעים ומטילות עליהן נטל נוסף.
- הרגולציה לא שומרת על חברות הזרעים (לירקות או לגד"ש), למרות שהן משלמות אגרות ומסים, ולא מגינה על זכויות הקניין הרוחני. במקרים שבהם יש פגיעה ב- IP המדינה שולחת את חברות הזרעים להסתדר בכוחות עצמן.
- יש צורך לאפשר לחברות זרעי הקנאביס לייצא זרעים. לא מדובר במוצר טרי. יש לחברות בנושא ידע, יכולות ויש למנף אותן, אי לכך אנו מבקשים את עזרת השר והמשרד לתיקון החלטת הממשלה 4490 המונעת כיום ייצוא זרעים לתעשיית הקנאביס הרפואי. זאת בהלימה גם לעמדות החיוביות של משרד הבריאות (היק"ר), הכלכלה וביטחון פנים התומכים בייצוא הזרעים.

נושאי כלכלה:

- חברות הזרעים מציגות חזון – בניית תעשיית זרעים גדולה ומפוארת. ישראל נמצאת כיום בשורה הראשונה של 5 המדינות המובילות בעולם, ביניהן ארה"ב ויפן. המטרה שלנו להגדיל ואף לשלש בעתיד את הייצוא.
- במדינות אחרות ניתן סיוע ממשלתי מסיבי למקבילינו וראוי שיהיה גם בישראל.
- חשוב לנו מאד להמשיך ולפתח את החזון – ויש צורך בתנאים כלכליים המאפשרים זאת.
- עלות הפיתוח של כל זן מגיעה לכמיליון דולר. יש צורך בהשקעות משמעותיות לפיתוח הענף, אך כרגע הכלים לסיוע ממשרד הכלכלה מוגבלים.
- לצד ההשקעות, יש צורך בבחינה יסודית להפחתת העלויות השונות לפעילות חברות הזרעים בישראל, שחלקן גבוה פי 3-5 מהמקובל במדינות מתחרות.
- אנו מצפים לשיפור שיתוף הפעולה והפתיחות בכל הקשור להסכמים בין חברות הזרעים למכון וולקני המיוצג ע"י חברת קידום.
- הפיתוח סייע לחקלאות הישראלית כגון גידולי חיטה וזני ירקות שונים המבוססים על טיפוח ישראלי ויש לקחת זאת בחשבון בשיקולי המדיניות.
- האוניברסיטאות מתמקדות במחקר ובטיפוח בסיסי ותיאורטי ולא אפליקטיבי – האחרון נעשה בחברות הזרעים. הזוהר של מדעי הצומח ירד בשנים האחרונות וחלק מהחזון שלנו הוא להחזיר את התדמית והזוהר לענף.
- תנאי הסחר מאד הורעו בשנים האחרונות. התחזקות השקל לעומת הדולר והיורו בשנים האחרונות פגעה משמעותית בכושר הייצוא וברווחיות.
- יש צורך בסיוע ממשלתי לכוח אדם מקצועי מדעי כולל סיוע לסטודנטים ועידודם ללמוד את מדעי הצומח, כאשר חברות הזרעים יכולות לסייע ולשתף פעולה בעניין.

- יש מצוקת כ"א **ישראלי**, לעבודות בדרגים נוספים. ישראלים אינם מוכנים לעבוד בחממות למשל, ויש קושי אף ברמת עובדי ניהול לענף זה. יש צורך בתמריצים כלכליים ממשלתיים גם לעובדים מסוגים אלו, כגון הגדרות של עבודה מועדפת.
- חזון החטיבה מתייחס גם לענף החשוב של זרעים לגד"ש, שיש לסייע בעדו הן בתחומי הרגולציה, הפיקוח על פעילות בלתי חוקית, ביטול או הוזלת אגרות מנופחות לזרעים מושבחים ובתחומי תמריצים כלכליים נוספים.

רשמנו לפנינו את ההבהרות הבאות מפרופ' עבד גרה מנהל השירותים להגנת הצומח :

- הפורום יכלול את כל השרשרת החקלאית, חוקרים ומדריכים. הפורום יכלול את השירותים להגנת הצומח, הדרכה ומכון וולקני, במטרה "לתת את הדעת משלב הזרע ועד הצלחת".
- שולחן הירקות – תומך מחקרי בנושא המחלות, אולם אין שרשרת אחת המטפלת בהכל.
- כל תוצרת חקלאית טרייה הנכנסת לארץ נבדקת פיסית ע"י השירותים להגנה"צ, כולל סנקציות של פסילת הסחורה. הבדיקה היא מדגמית וכרוכה בעבודה רבה, יש לציין שהתנאים לבדיקת סחורה טרייה תלויים באילוצים למניעת עיכוב בנמל.
- יש מסלול ירוק ליבוא זרעים בתנאי קרנטינה. אבל החוק ללא מאפשר להכניס זרעים ללא תעודות בריאות, ויש מדינות שלא מספקות תעודות אלו.

סיכום השר :

- קיבל פריסה רחבה על הנושאים.
- לוקחים על עצמנו לתת מענה אינטליגנטי , תוך ניתוח כל סעיף וסעיף ובשילוב רצון טוב וניסיון מקצועי של המנכ"ל בדיוק בתחומים אלו. נעשה כמיטב יכולתנו.
- הטכנולוגיות של ימינו ופיתוח מהיר מחייבות גם את הרגולציה להיות מהירה יותר – בעסקים צריך לרוץ מהר.
- השר מבקש להודות לחברות על שמירת הגחלת, יש כאן חזון – מדובר באחד הענפים ההומניטריים ביותר – והמשימה שלנו היא לייצר את מנגנוני האבטחה לכך שהעשייה תימשך ביעילות.

סיכום יו"ר החטיבה מר עמית עינב :

יו"ר החטיבה מודה לשר בשם חברות הזרעים. מדובר בתעשייה בה החברות מתמודדות עם תחרות קשה תוך מרוץ חסר פשרות אחר הפיתוח הבא; נוכל להצליח הרבה יותר אם נפעל בשיתוף פעולה עם המשרד ונזכה לתמיכתו.

רשם: עומר סלע